

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 18. aprila 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 44.

Problem razširjenja gornjekvarnerskih luk.

Važna prometna konferenca na Sušaku. — Vprašanje je tudi za Slovenijo izredno pereče. — Interesantne ugotovitve o razvoju naših luk. — Izjava Zbornice za TOI v Ljubljani glede razširjenja pristaniških naprav.

Danes dopoldan je v mestni posvetovalnici na Sušaku zaključila uspešno svoje delo prometna konferenca, katero je sklicalo ministrstvo saobračaja, da dá vladi svoje strokovno mišljenje glede najboljšega načina razširjenja skladišnih in pristaniških naprav na Sušaku, ki že davno ne zadostajo potrebam rastočega prometa. Interes za to konferenco je bil znaten ne samo v krogi krajevnih in neposredno interesiranih ustanov, gospodarskih organizacij in oblasti, marveč tudi na osrednjih službenih mestih. Pet ministrstev je delegiralo svoje zastopnike za to konferenco.

Poleg prometnega ministrstva je bilo zastopano tudi ministrstvo financ, ministrstvo trgovine in industrije, ministrstvo socialne politike (kot lastnik obstoječih stavbenih objektov v Martinščici) ter ministrstvo za gradjevine.

Iz Dravske banovine sta bila navzoča za Direkcijo drž. železnic podravnatelj g. ing. M. Klodič in za gospodarske kroge J. Mohorič, tajnik Zbornice za TOI.

Namen konference je bil dvojen. Predvsem se je želelo z vsem povdar- kom opozoriti merodajne oblasti na neprestano naraščajočo preobremenitev sušaskih pristaniških naprav in na škodljive posledice, ki jih ima prenapolnjenost obstoječih skladišč in železniških ter obalnih naprav, kar dovoljno utemeljuje zahtevo, da se nujno prične z zgradbo nadaljnjih luških naprav odnosno nove apendiks-luke.

Glede te nove apendiks-luke pa je imela konferenca razčistiti vprašanje, ali naj bo to Martinščica ali Bakar, ker se vsa leta po prevratu vedno pojavljajo v tem oziru gotova lokalna nasprotstva, preko katerih ni mogoče priti in katere more le nepristranski strokovni forum objektivno in pravilno presoditi, oceniti in rešiti. Konferenci je predsedoval kot sklicatelj pomočnik ministra saobračaja ing. Peter Senjanović. Po izčrpnih ustnemih debat in študiju izdelanih načrtov so udeleženci konference v terenu razgledali oba zaliva Martinščico in Bakar, da dobijo vsi jasno sliko o prednostih ene in druge varijante, pa tudi da se uverijo o težkočah, ki so z zgradbo v vsakem primeru v zvezi. Naše poročilo omejujemo za danes na sumarno reprodukcijo važnih činjenic, ki so bile iznešene v toku razprave na tej konferenci, ter na izjavo, ki jo je v imenu zbornice ljubljanske TOI na konferenci podal njen delegat.

1. Ugotovitve konference.

Promet v sušaski luki v zadnjih letih rapidno in stalno narašča. Tonaža je že lani prekorajčila kapaciteto od luke. Zasilno si pomagajo stranke in uprava s tem, da tvorijo blago v višino do 10 metrov, zožujejo prostore, določene za poti in pasaje, vendar s tem otežujejo v znatni meri vsako manipulacijo. V sled teh abnormalnih razmer so izdatki za delo na skladiščih za ca. 20% večji, kakor bi bili v normalnih prilikah. Sušak ima sedaj skupno 165 tisoč m² skladišnih prostorov, od

katerih odpade ca. 20.000 za potrebe carinske, monopolne itd. uprave in ca. 145.000 m² pa za privatne stranke. Vsled pomanjkanja ležarinskih prostorov se je poseglo že tudi po represalnih merah. Kdor ne izkoristi polnoma svojega prostora, se mu ga odvzame in odda drugemu zainteresentu.

Operativna obala meri na Sušaku 1500 m. Pri letnem prometu ca. 900 tisoč ton pride na 1 meter obale v sušaski luki ca. 600 ton robe, kar predstavlja izredno visoko obremenitev, če pomislimo, da ima Hamburg in druga omejena pristanišča le ca. polovico te tonaže na meter obale. V takih prilikah je seveda krčenje jako oteženo, parobrodi morajo mnogokrat zunaj v sidrišču čakati, da pridejo na vrsto, kar izkoriščajo takoj nekatere inozemske agencije na škodo naših luk ter pošiljajo v svet poročila o zastoji prometa na Sušaku itd. ...

Zato ni potreba nadalje utemeljevati zahteve, da je treba sušasko luko razbremeniti in poskrbeti za izgradnjo nadaljne obale v skupini gornjekvarnerskega luškega sistema. V poštev prihajate kot kombinaciji dve možnosti in sicer: a) Martinščica in b) Bakar.

V prvi vrsti pride seveda v poštev Martinščica, ki je od vzhodnega konca sušaske luke komaj dober kilometer oddaljena. Neugodnost leži sicer v tem, da v Martinščico se ne vodi železniška zveza, marveč bi jo bilo treba od vrha ogranka šele zgraditi. Tozadevni stroški se cenijo na ca. 12 milijonov Din. S planiranjem bi se dalo pridobiti v Martinščici ca. 90.000 m² skladišnih prostorov, ki bi že pri najemninah od 10 Din za 1 m² vrgli ca. 800.000 Din. Pri tem pa se mora upoštevati, da znaša sedaj najemnina na Sušaku 20 Din na 1 m² in bi bila v tem primeru rentabilneta v še mnogo večji meri podana. Stroški za planiranje so preračunjeni na ca. 80 milijonov Din. Ob treh straneh zaliva bi se dalo s primernimi napravami pridobiti ca. 86.000 m² operativne obale. Gradbeni stroški za primitivno izvedbo obale se cenijo na ca. 10 milijonov Din, tako da bi skupna investicija dosegala ca. 30 milijonov Din. S temi napravami bi se kapaciteta sušaske luke povečala za ca. 50%, kar bi predstavljalo že znatno razbremenitev prometa. Zemljišča, ki bi bila za izvedbo tega načrta potrebna, se nahajajo danes v rokah privatnikov, ki po nekaterih informacijah zahtevajo zanj skupno ca. 8 milijonov Din odkupnine. Cena teh zemljišč igra vsekakor za izvedbo tega projekta zelo važno vlogo. Luka se namerava zaenkrat zgraditi brez lukobrana, ker bi gradnja slednjega povzročila prevelike stroške.

Bakarska luka, do katere je bila baš te dni dograjena normalnotirna železniška proga od postaje Bakar, ki se nahaja na visoki planoti nad morjem, je od Sušaka znatno oddaljena. Ima sicer železniško zvezo, toda stroški za izgradnjo obale in pridobitev tolikega manipulacijskega prostora bi bili mnogo večji kakor v Martinščici. V ostalem pa se pristaniške naprave tam itak že več let stalno razširjajo ter se bodo tudi v

bodoče po potrebi, kakor bo naraščal promet, še nadalje izgradile.

Izvozno blago, ki gre preko naših severnih jadranskih luk v svet, ima veliko tonažo in zahteva velikih skladišč in manipulacijskih prostorov. Gre predvsem za les, toda v importnem prometu tudi za glomazne industrijske surovine (fosfate, antracit, pirit, cinkovo rudo itd.). Danes je stanje tako, da prilike na Sušaku onemogočujejo vsak porast tonaže iz zaledja in odbijajo promet ter ga usmerjajo na tuje luke na škodo razvoja našega parobrodarstva. V celem desetletju od 1920 do 1930 je bilo pri nas od strani države potrošeno za izgradnjo pristanišč in pristaniških naprav samo 67 milijonov Din, kar je za potrebe rastočega prometa mnogo premalo. Če hočemo promet organizirati, je treba, da se vsaka posebna vrsta prometa v luki loči od druge in zanjo odredi poseben prostor. Tako je treba en del rezervirati za osebni promet, drugi za poslovno blago, tretji za žitarice in ostale poljske pridelke, zopet drugi za premog in industrijske surovine, poseben del pridržati za kabotažo, poseben za svobodno carinsko cono in mednarodni promet, ne pa kakor je to danes na Sušaku, kjer se vse meša eno z drugim in kar napravi na inozemca skrajno mučen in porazen vtis. Ker smo glede denarnih sredstev v težkih prilikah, se da uresničiti le to, za kar je rentabilnost podana, odnosno vsaj delno zajamčena, in to bi bila v tem primeru Martinščica. Izgradnja bi se vršila v etapah, kakor bi promet naraščal.

II. Stališče slovenskih gospodarskih krogov.

V imenu Zbornice za TOI v Ljubljani je podal zbornični tajnik g. Ivan Mohorič glede razširjenja kvarnerskih luk sledečo načelno izjavo:

Vabilo na konferenco je sprejela Zbornica z velikim zadoščenjem, ker vidi v tem, da se ipak polagoma in sigurno približujemo cilju, ki smo si ga postavili že pred desetimi leti in za katerega se gospodari Dravske banovine od tedaj neprestano borijo. Naša stremjenja, da dobimo potom podaljšanja kočevske proge na sušasko zvezo, napredujejo v zadnjem času pod spretnim vodstvom spošto-

vanega predsednika sušaske občine g. Djure Ružica in izgleda, da bomo, če bo država moralno podpirala začetno akcijo s prevzetjem primerne jamstva, lahko dosegli in osigurali financiranje te važne zgradbe v nekih letih. Toda dograditev te zveze bi samo poslabšala že danes nevzdržen položaj Sušaka, ako se dotedaj ne poskrbi za izgradbo novih skladišnih prostorov in luških naprav. Če bi samo tretina pomorske tonaže iz Dravske banovine pripadla v početku sušaski luki, bi to postalo i za našo gospodarstvo, kakor tudi za Sušak skrajno kritično. Vse žrtve za novo progo Kočevje—Sušak bi bile brezkoristne in izgubljene, ako se do takrat ne dogradijo nove stranske luke in razbremenili Delta in Brajdica. Zato je vprašanje razširjenja sušaske luke za celo slovensko privredo izredno in vsaj enako aktualno in pereče, kakor za lokalne interese, četudi danes se nimamo najkrajše zveze s Sušakom in smo udeleženi na njegovi trgovini po statistiki z le neznatnimi odstotki. Zbornica za TOI v Ljubljani zato želi, da se ne izgublja časa, marveč pristopi še letos k čim intenzivnejšemu delu na izgradnji razširjenja sušaske luke, ker vidimo v tem tudi ustvarjanje važnega predpogoja za uresničitev gradbe zveze Slovenije z morjem.

Konference so se udeležili med drugimi poleg pomočnika ministra ing. P. Senjanovića, načelnik za pomorstvo Krunoslav Penović, za ministrstvo financ nadsvetnik dr. Pavlič, za ministrstvo trgovine inspektor Vuk Krajač, za direkcijsko za novogradnje šef. ing. Petelin, direktor zagrebske žel. dir. ing. M. Schneller, šef saobračajnega oddelka g. Pirjevec, šef sušaske postaje Ferdo Simichen, lučki poglavar kap. Sbutega, predsednik sušaske občine Gjuro Ružić, predsednik občine Bakar profesor Canjuga, direktor Jadranske Plovitbe Bogdan Durbešić, predsednik Privrednog Vijeća na Sušaku g. Dragutin Pavlović in tajnik Viktor Čerić, zastopnik ministra socialne politike dr. Živko Prebeg, tajniki zagrebske zbornice dr. Pera Mitrović in dr. Muđrović, šefa sekcij za vzdrževanje bakarske proge ing. Buzolčić in Hristić ter predstavniki krajevnih gospodarskih organizacij.

Ob preokretu trgovinske politike.

O tem vprašanju piše g. Obradović v velikonočni številki »Trgovinskega glasnika« približno sledeče:

Perijoda trgovinskih pogodb, ki so bile sklenjene po l. 1925., s katerim letom je prestala veljati večina dogovorov, sklenjenih po vojni, se bliža koncu. Kakor izgleda, ne bodo nove pogodbe kratkoročno nadaljevanje starih, ampak opazna se v tem pogledu pravi preokret.

Prve poveljne pogodbe je označevala neka nestalnost; zgrajene so bile samo v svrhu začasnega reguliranja medsebojnih trgovinskih odnosov. Grajene so bile v dobi inflacije, v dobi visokih cen, ko so bile kupčije maloštevilne toda tem bolj dobičkanosne.

Ko se je koncem l. 1924. gospodarstvo uravnotežilo, tedaj so pričeli sklepati pogodbe v predvojnih formulah, a kojih tendenca je bila avtarktična. Na zunaj so vse države kazale svojo liberalistično tendenco, v resnici pa so se obdale z židom visokih zaščitnih carin. Ta protiprotekcionizem je izzval padec cen produktov, zmanjšal kupno moč kon-

sumentov in dovedel do subkonkurne industrijskih produktov. — Nastopila je kriza.

Koncem preteklega leta se začnejo javljati številne mednarodne konferenice, ki naj bi doprinesle mere za odpravo te krize. V resnici se je naletelo mnogo dragocenega teoretičnega gradiva, ni se pa podvzela nikakoli pozitivna akcija. Zato so evropske države prisiljene, da iščejo izhod v okviru regionalnih gospodarskih sporazumov.

Prvi tak poskus predstavlja avstrijsko-nemška carinska zveza. Vendar ta sporazum še ni definitivni tip bodočih trgovinskih pogodb, kajti prava carinska zveza kratkoročno odpravi medsebojno carinsko mejo, pričujoči avstro-nemški sporazum pa predvideva še nadalje trgovinsko-politično individualnost obeh držav. Baš ta kontradikcija pa priča, da so pri sklepanju tega sporazuma igrali veliko vlogo politični momentumi.

Običajno se sklepajo regionalne zavezništva med državami različne ekonomske strukture. Ker pa ima danes vsaka država že prej ustvarjene interese, zato

ne morejo te zajednice imeti danes značaja carinskih unij: one se morajo omejiti samo na uvedbo preferencialnega režima med temi državami.

Danes zahtevajo evropske agrarne države samo preferencial za žito in še tega ni mogoče izpeljati. Mogoče bo baš avstrijsko - nemška zveza povzročila, da bodo v bodoče na to vprašanje gledali drugače pred mednarodnim forumom. Ni izključeno, da bodo razmere prisilile k uvedbi preferenciala širšega obsega, kot pa samo na žito.

Koristi takih regionalnih gospodarskih sporazumov na podlagi preferenci-

jalnih carin sta dvoji: na eni strani bi bile tako več ali manj odpravljene številne carinske meje, katere vsebuje danes Evropa, s čimer bi bila zelo olajšana mednarodna izmenjava dobrin, in na drugi strani bi evropska produkcija našla v teh sporazumih zaščito pred ameriško. Vrh tega pa bi bili ti sporazumi izhodna točka za ustanovitev evropske unije.

Gotovo je, da bo treba prej premagati še marsikateri odpor i v Evropi sami i v prekooceanskih državah, toda izgleda, da ni več daleč dan, ko bodo vse te zapreke odstranjene.

Situacijsko poročilo o dražbi kož divjadi

dne 13. in 14. aprila 1931. v Ljubljani.

Radi popolnoma nejasne situacije na svetovnem trgu je bil dražba dne 23. in 24. marca t. l. v Ljubljani odpovedana. Prenapolnjena severoameriška tržišča in konkurenca Rusije je onemogočila vsako kalkulacijo. Trgovci s kožami divjadi so bili zato z nakupom zelo rezervirani in kupili samo, če so bile cene skrajno ugodne. Dobre lisice se niso plačevale bolje od dveh dolarjev. Položaj je še danes neugoden, vendar vsaj jasen in cene ustaljene. Lisice so padle v treh mesecih skoraj za polovico, iščejo se samo one z rdečo dlako, medtem ko sive niso željene. Nekoliko so popustile kune zlatice, kune belice so trdne, verice so poskočile, istotako jazbeci, bele in rujavje podlasice, divje mačke. Za malenkost so padle vidre, dihurji, domači zajci. Divji zajci nimajo več prave vrednosti, ker je na trgu preveč blaga. Za gamze, srne, šakale, volkove, polhe in domače mačke ni zanimanja.

Na dražbi je bilo zelo veliko blaga, 95% iz Dravske banovine in 65% iz ostale kraljevine. Kupci so bili večinoma iz inozemstva. Prodane so se bele in zlate kune, verice, jazbeci, dihurji, bele in rujavje podlasice, vidre, divje mačke, domači in divji zajci. Neprodanih je ostalo polovica lisic, vsi gamzi, polhi, krti, šakali, domači zajci.

Dosežene cene odgovarjajo onim na svetovnih tržiščih, deloma so še celo višje. Velikemu, splošnemu padcu cen pa je predvsem vzrok Sovjetska Rusija, ki ponuja svoje kože na evropskih in ameriških tržiščih za vsako ceno.

Kože so na dražbi notirale sledeče:

	Din
Kune zlatice	600— do 750—
Kune belice	600— do 710—
Veverice	530
Lisice poljske	140— do 180—
Lisice gorske	150— do 220—
Jazbeci	102—
Dihurji	80— do 120—
Podlasice bele	48—
Podlasice rujavje	520
Mačke divje	130—
Vidre	550— do 620—
Zajci divji	540
Zajci domači	1— (mešani)
Srne	7—
Gamzi	10—

Zagrebački zbor

25. IV.—4. V. 1931

VIII. salon avtomobilov

motornih koles, biciklov in potrebščin.

XV. specijalni sejem poljedelstva (stroji, gnojila, potrebščine)

perutnine in kuncev (samo 25. 28. IV.)

Razstava holandskega cvetja, turistik in športnih potrebščin higijena

Z legitimacijo Zagrebačkega zbora brezplačen povratek na železnicih, na parobrodih pa višji razred za ceno nižjega razreda.

Dunajsko finančno pismo

R. Natscheradetz piše v »Prager Tagblatt«-u med drugim: Nižjeavstrijska Eskomptna banka je prva med tremi dunajskimi velebankami priobčila svojo bilanco in vzdržuje lansko dividendno 10 odstotkov. Iz tega še ne sledi, da ji je gospodarska kriza prizanesla. Tudi ona je trpela, čeprav vsled svojega koncentriranega obrata in vsled večinoma zdravih industrijskih koncernov manj kot drugi zavodi. Če je vseeno pustila dividendno nespremenjeno, je napravila to vsled moralne obveznosti napram svojim novim delničarjem, ki jih je prevzela ob priliki fuzije s Vereinigte Elektrizitätsgesellschaft. Ta fuzija in s tem v zvezi novi stiki z Banque Nationale de Credit v Parizu bo na razvoj zavoda do bro vplivalo.

V bilanci zavoda vidimo novo postavko z imenom »trajne udeležbe« (dauernde Beteiligungen) v znesku ca. 30 milijonov šilingov; ta postavka se tiče predvsem električnega gospodarstva. — Električni oddelek je raztegnil svoje delovanje tudi na inozemstvo in si je pridobil v preteklem metu z nakupom delniške večine Jelica d. d. oporišče v Jugoslaviji. Kar se tiče carinske zveze z Nemčijo, jo smatra vodstvo zavoda le todaj za koristno, če se bo dobilo zadostno jamstvo, da se upoštevajo delovni in produkcijski pogoji Avstrije, ki so drugačni kot oni v Nemčiji; pri tem se je treba zlasti ozirati na to, da ostanejo v rokah Avstrije vodne sile, najvažnejši aktivum avstrijskega narodnega gospodarstva.

Od obeh drugih velikih bančnih zavodov je znižal Bankverein svojo dividendno že lani na 5 odstotkov, tako da o nadaljnji redukciji dividende ni govora; to je dobro naredil. Sedaj bo sledila njegovemu zgledu tudi Kreditanstalt in bo nudila svojim delničarjem pičlejše hra-

no. Olajšan ji je ta sklep po splošnem krčenju dividend pri nemških bankah, ki so se oprostile predsodka, da vplivajo zmanjšane dividende na kredit bank neugodno.

Zaenkrat izgledi bank za bodočnost niso nič kaj rožnati. Sicer se veliko govori o tem, da je depresija dosegla svojo globinsko točko, a znakov za to v Avstriji zaenkrat še ni videti. Sila raste še zmeraj in se je lotila sedaj tudi državnih financ. Če se ne bo posrečilo doseči obsežnih prihrankov, se bo moralo računati s proračunskim deficitom 300 milijonov šilingov. V Avstriji se maščuje sedaj zgrešena finančna politika, ki si je domišljala, da se more iz ubožanega gospodarstva z davčnimi zakoni izvleči vsaka poljubna vsota. Društvo narodov je napravilo Avstriji slabo uslugo, ko je kontrolno predčasno odpravilo. Takoj po odpravi kontrole so dežele in Zveza začele delati po svoje; najboljši dokaz za razsipavanje, ki se je pričelo z odpravo kontrole, je pač ta, da so narasli osebni stroški Zveze v teku petih let od 545 na 793 milijonov šilingov ter da je bilo nastavljenih 22.000 novih uradnikov. Sanacija državnih financ in poleg nje sanacija socialnih ustanov je eden najtežjih problemov Avstrije. Samo z varčevalnimi odredbami se ta problem pač ne da rešiti, če se obenem gospodarstvu ne pomaga. Kriza ubožanja se more ustaviti le z razširjenjem prodaje, in to je vzrok, zakaj se v Avstriji obešajo na carinsko zvezo z Nemčijo kot edini praktični izhod iz nevdružne trgovinskopolitične zmede.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najboljše tudi samemu sebi!

Proti ukinitvi uvozne carine na poljedelske stroje.

Pretekli mesec so se sestali v Beogradu na poziv g. ministra za trgovino in industrijo industrialci, da bi razpravljali o vprašanju, ali naj se ukinejo obstoječe carine na uvoz poljedelskih strojev.

Ob tej priliki so industrialci iznesli svoje stališče k temu vprašanju. Naravno je, da so bili proti ukinitvi uvozne carine, a dokazovali so, da ne zastopajo tega stališča samo iz golega egoizma, ampak ker je to v interesu ne samo našega poljedelstva, temveč našega gospodarstva sploh.

V podkrepitev te svoje trditve so navajali: Običajno je, da se pri nas že več let ne pobira uvozna carina na izgotovljene pluge, toda kljub temu niso cene plugov prav nič padle, da, prodajajo se celo dražje, kot v kraju njihovega porekla. N. pr.: 60 kg težak plug stane pri nas 750 Din, v Nemčiji pa 500 Din. Pač pa se opaža, da so, kakor hitro je v zadnjih letih naša industrija začela izdelovati nekatere poljedelske stroje, cene tem produktom padle za 30—50%.

Elevatorji za slamo so se n. pr. prodajali l. 1927. po 18.000 Din, danes, ko jih že doma izdelujemo, pa je njih cena padla na 9500 Din.

Skoraj gotovo je, da bi, če bi ne imeli domače industrije, katere razvoj pa je danes mogoč samo, če je podana primerna carinska zaščita, cene vsem tem produktom ne padle, ampak da bi se celo povečale.

Vrhu tega je v domači industriji te stroke zaposlen precejšen kader delavcev, ki bi sicer ostali brezposelni.

Pripomniti je treba, da tudi druge države, kakor Avstrija, Madžarska in Češkoslovaška, v katerih je predmetna industrija zelo razvita in ustaljena, poznajo kljub temu še vedno uvozne carine na te predmete, čeprav je ta za njih skoraj brezpredmetna; te njih carinske postavke pa so poleg tega še višje, kakor naše, ki se danes niti ne izvajajo.

Tako znaša uvozna carina na pluge v Madžarski 23—30 zl. Din za 100 kg, v Avstriji 18 zl. Din in v Češkoslovaški 26 zl. Din; pri nas je pa predvidena carina 20 zl. Din za 100 kg — faktično pa je uvoz svoboden. Približno enako razmerje velja za stroje za setev, žetev, brane itd.

Domača industrija poljedelskih strojev, ki je bila osnovana pod okriljem zaščitnih carin, pokriva danes približno eno četrtino potreb po teh predmetih. Kljub temu ji je uspelo znižati cene na 30—50%, gotovo pa je, da bodo, ko bo ta industrija dosegla tak obseg, da bo lahko krila vse naše potrebe, te cene še bolj padle.

Pa tudi sicer ima ta industrija pri nas vse življenske predpogoje, kajti vse potrebne surovine so domačega izvora.

Zato je treba dati tej naši industriji vse, kar je potrebno za njen čim uspešnejši razvoj: obstoječa carinska zaščita naj ne samo ostane, ampak naj se tudi dejansko izvaja.

Pomudbe in poupraševanja

Jechiel Landesberg, Brody, Malopolska Skladowa 2, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izdelovalci ščetk, čopičev itd. ter s trgovinami zaradi dobave ruskih ščetin in konjske žime. Pripravljen je oddati tudi zastopstvo.

Tvrška Franjo Černuta i sin, Osišek I., Kapucinska ulica 3, želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi tovarnami (izdelovalci) moške konfekcije, seržev in klotov, bombažnih in volnenih tkanin, vate, gumbov.

Razstave in sejmi

LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Denarni zavodi, ki še niso imeli v razprodaji legitimacij za obisk ljubljanskega velesejma, pa jih žele prevzeti v prodajo za XI. ljubljanski velesejem, ki se bo vršil od 30. maja do 8. junija t. l., naj to sporoče uradu velesejma v Ljubljani.

Po svetu

Zborovanje jugoslov. bančnih uradnikov se bo vršilo 24. in 25. maja v Splitu. Sladkorna tovarna v Čurugu, o kateri smo že poročali, bo imela 25 odstotkov domačega kapitala.

Gospodarski položaj v Nemčiji presoja ameriški trgovski ataše v Berlinu optimistično. »Upanje, da so najslabši časi minuli, je upravičeno.«

Brezposelnih v Češkoslovaški so našli koncem marca 228.000, kar označuje rekordno število v obstoju republike.

Izvoz mineralnih voda iz Češkoslovaške je bil lani z 831 vagoni za 219 vag. ali 21 odstotkov manjši kot v letu 1929., najboljšem povojnem letu, ki je dalo nekako eno tretjino predvojnega eksporta.

Nemško bakreno podjetje Hirsch izplačuje kot lani 7-odstotno dividendno.

Steana Romana, veliko romunsko petrolejsko podjetje, bo izplačalo 10-odstotno dividendno; lani nič.

Produkcija cinka v Italiji se je pričela šele po vojski in znaša že ca. 20.000 ton na leto. Tudi produkcija svinca in srebra narašča; l. 1930. n. pr. 24.000 ton čistega svinca in 10.000 kg srebra.

Tovarno briketov v Perniku v Bolgariji bo zgradila nemška tvrdka Kuntsoh z zneskom 78 milij. levov. Pernik je največji bolgarski premogovnik.

Ruska naročila pri poljski industriji se množijo; sedaj je dobila rudarska družba v Katovicah naročilo v znesku 75 milijonov zlotov.

Finančni odbor Mednarodnega kartela vagonov bo imel na koncu maja svojo prvo sejo v Parizu.

Starodavne srebrne rudnike v Ščavnici in Kremnici (Slovaška) bodo zaprli, ker so postali vsled padanja cen srebra in svinca popolnoma nerentabilni.

Obvezna izvozna sladkorna kvota v Nemčiji je določena z 18 odstotki, vskladiščna kvota s 25 odstotki skupne produkcije l. 1930./31.

Banka za mednarodna plačila v Baselu izkazuje za prvo poslovno leto, poteklo 31. marca t. l., čisti dobiček 10.500.000 švic. frankov in bo izplačala 6-odstotno dividendno.

Velika belgijska finančna in transportna družba »Sofina« v Bruslju je dosegla v letu 1930 155 milijonov belg. fr. čistega dobička (leta prej 116 milijonov). Dividenda bo ostala nespremenjena s 700 franki, ker so je deležne tudi nove delnice.

Padec na kovinskem trgu v Londonu se nadaljuje. Zaloge so izredno velike, prognoza je pesimistična, ponujanje močno, zlasti v bakru in cinu.

Banca Agricola Romana (ne B. A. Italiana, ki je v likvidaciji) je prevzela dva manjša zavoda, kar pomeni nadaljnji korak v spojitvenem gibanju manjših in srednjih italijanskih denarnih zavodov.

Nevada Copper Comp. izkazuje za leto 1930 čisti dobiček 1.860.000 dol. proti 17.490.000 v letu 1929.

Povprečni delniški indeks v Nemčiji je bil za marec izračunjen z 91,1 proti 85,6 v februarju.

Sanacija plovne družbe Libera Triestina si po poročilu iz Milana mislijo tako, da bodo znižali delniško glavnicu od 150 milijonov lir na 48.750.000 lir.

Električna podjetja v Moskvi, ki zaposlujejo 15.000 delavcev, prodajajo svoje izdelke sedaj ne le v Rusiji, temveč tudi v Južni Ameriki, Turčiji, Perziji itd., dočim je krila Rusija še pred štirimi leti svojo potrebo na žarnicah večinoma v inozemstvu.

Ceno bencina v Holandiji so velike razdelitvene družbe bencina znižale na 10 cents za 1 liter, to je 5,6 Din.

Z vpeljavo 40-urnega delovnega tedna v Nemčiji bi se moglo zaposliti 800.000 do 900.000 brezposelnih; tako je ugotovila strokovnjska komisija za proučevanje problema brezposelnosti.

Zlate zaloge v USA so dosegle vsoto 4600 milijonov dolarjev.

Rusija se zavzema za ustanovitev baltškega lesnega kartela (Rusja, Švedska, Finska). Določile naj bi se eksportne kvote in eksportne cene. Ruski načrt izvira iz stremljenja po boljših cenah, ker so nesle dosedanje bojne cene premalo dobička.

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

Podpirajmo svoje brodarstvo!

Ena najvažnejših pomorskih prog za našo zunanjo trgovino je levantinska proga, ki znači vse one proge, ki se v svojem rednem pomorskem prometu dotikajo albanskih, grških, maloazijskih, sirijskih, egiptovskih in palestinskih pristanišč in pristanišč otokov v Jonskem, Egejskem in Levantinskem morju. Vsa ta pristanišča označujemo kot levantinska v širšem pomenu besede in so kar največje važnosti za našo zunanjo trgovino in za naše pomorstvo. Na teh linijah redno vozijo ladje naših parobrodarskih družb, ne da bi dobivale za to kako subvencijo, čeprav bi bila dolžnost merodajnih činiteljev, da se te družbe subvencionirajo, ker le na ta način bodo mogle vršiti svojo veliko nalogo.

Iz statistike za l. 1929. razvidimo, da je bil blagovni promet v Levanto sledeč:

Dežela:	uvoz, ton:	izvoz, ton:	skupno:
Albanija	600	296.035	296.635
Ciper	—	85.305	85.305
Dodekanes	—	81.580	81.580
Egipt	1.400	208.355	209.755
Grška	172.325	1.050.860	1.223.185
Kreta	—	16.240	16.240
Palestina	—	62.550	62.550
Sirija	—	481.875	481.875
Turčija	184.520	206.580	391.090

Skupni promet znaša okroglo 3 milijone met. stotov ali 300.000 ton. Toda ta promet bi se mogel še znatno povečati, če bi se uvedel reden paroploven promet v imenovana levantinska pristanišča ter razširil še v druge smeri, kakor n. pr. na Bolgarsko in Rumunsko.

Iz statističnih podatkov trgovske in obrtne zbornice je razvidno, da se je od teh 3 milijonov met. stotov izvozilo pod tujo zastavo 2.670.000 met. stotov in le 330.000 met. stotov so izvozili naši parobrodarji. Je pač žalostno dejstvo, da se naše blago izvažajo na tujih ladjah, kar se pa zaenkrat pač ne da izpremeniti, ker je tuje konkurenčno brodarstvo od svojih držav bogato subvencionirano. Ako bo šlo tako naprej, bo morala naša trgovska mornarica opustiti levantinsko progo, kar bo imelo nedogledne posledice za naš izvoz. Znano je, da se iz Jugoslavije, predvsem iz Dalmacije uvažajo v Egipt predvsem cement, ki ga uvozimo več nego 100.000 ton, nadalje nad 25.000 ton raznih vrst lesa, raznega drugega blaga pa okoli 20.000 ton. Le cement in les se večinoma izvažata iz naših pristanišč na naših ladjah, dočim se ostalo blago izvažajo s tujimi ladjami in pod tujimi firmami. Vseh teh nedostatkov bi ne bilo, če bi imeli redne parobrodne zveze z levantinskimi pristanišči.

Iz Egipta izvozijo vsako leto za Brajlo, Pirej, Solun in Trst velike množine ondotnih produktov, med temi predvsem bombaž, bombažev olje, riž itd. V Aleksandriji in v Port Saidu so velika tranzitna skladišča, od koder izvažajo v prej imenovana pristanišča raznovrstno blago, kakor riž, kavo, čaj, kokosovo olje itd. Mnogo tega blaga pride v našo državo, toda žal ne direktno, marveč iz druge, da celo iz tretje in četrte roke, tako da imajo glavni dobiček pri tem tuji vmesne trgovci. Vzrok temu je zopet edino ta, ker nimamo rednih parobrodskih zvez s temi kraji.

Redni in češki parobrodni promet, predvsem z Egiptom, bi znatno dvignil naš izvoz, predvsem izvoz lesa in raznih lesnih izdelkov, papirja. S tem bi bilo zelo pomagano naši v največji krizi se nahajajoči lesni industriji in trgovini. Izvažali bi pa tudi še drugo blago, kakor fižol, slive, sir, maslo, suho meso, sveže sadje, torej

blago, na katerem je naša država zelo bogata. Pri tem bi pa prišla na svoj račun tudi naša Dravska banovina. Pomagalo bi se naši lesni produkciji, podprlo bi se naše mlekarstvo, ki tudi ne more spraviti na trg svojega blaga, dvignil bi se pa tudi izvoz drugega blaga. In ker bi bil ta izvoz direkten brez tujega posredovanja, bi bil donos tega izvoza znatno večji, kar bi gotovo zelo ugodno uplivalo na vse naše narodno gospodarstvo.

Toda s tako redno zvezo bi se opomogle tudi druge panoge našega narodnega gospodarstva, predvsem tujski promet. Znano je, da so ravno v Egiptu bogatini, ki si kaj radi privoščijo letovanje v hladnejših krajih in ki imajo za to tudi potrebna sredstva. V zadnjih letih smo dobili par komfortnih potniških parobrodov. S primerno reklamo in zadostno organizacijo pomorskega potniškega prometa bi se prav gotovo dalo privabiti egiptovske letoviščarje v naše kraje, predvsem na našo divno Gorenjsko, kjer bi se jim ne bilo treba bati žgocnih tropičnih solnčnih žarkov.

Iz vsega tega je razvidno, da se mora temeljito preorganizirati naš trgovski in potniški parobrodni promet v smeri proti levantinskim pristaniščem.

UVOZNIKI MESA IN MESNIH IZDELKOV TER VELETRGOVCI Z ŽIVINO V ČESKOSLOVAŠKI.

Uzeniny: (mesni in klobasni izdelki):

Beránek Josef, Praga-Vinohrady, Tylovo nám. 27;

Čes. velkostatni společnost Praha II., Václavské nám. 64;

Česká zemědělská společnost pro spe-něžení dobytka spol. s r. o., Praha II., Václavské nám. 64;

Haltenberger Petr, Košice;

Hladí a Hrdlička, Praha II., Spálená 7;

Hulata Richard, Praha XII., Palackého tř. 61;

Chmell Jan, Praha-Karlín Palackého ul. 34;

Jihočeske továrny na uzené zboží, Tábor;

Maceška Em., Praha XII., 565;

Salamfabriksgesellschaft, Košice;

Sochor a synové, Pardubice.

Velkoobchod dobyttem: (veletrgovina z živino):

Beránek Josef, Praha XII., Tylovo nám. 27;

Bondy Leopold, Praha XII., Nerudova ul. 4;

Dobytčí prodejna, spol. s r. o., Praha-Zižkov Husova 790;

Společnost pro obchod dobyttem spol. s r. o., Praha II., Václavské nám. 44;

Wohryzek Aleks., Hefm. Městec;

Zadák M., Praha II., 1618.

Masové konzervy: (mesne konzerve):

Alexa Frant. a syn., Brno, Kamená 4;

Horák K. a spol. s r. o., Praha II., Riegrovo nábř. 8;

Radimský Z. JUDr., Kolín;

Satrapa J., Studené n.M.;

Továrna na konzervy, Tábor.

RAZVOJ V IZVOZU SADJA IZ JUGOSLAVIJE.

Leta 1927. je bilo eksportiranih iz Jugoslavije 4102 vagona svežega sadja v vrednosti 1103 milij. Din; v naslednjem letu 4088 vagonov v vrednosti 1119 milijonov dinarjev; leta 1929. 4949 vagonov v vrednosti 1267 milij. Din; a v preteklem letu 1930. že kar 9971 vagonov v vrednosti 2918 milij. Din. Izvoz let 1929 in 1930. nam kaže podvojitev v obeh smereh; glede vrednosti celo dosti več kot 100% prirastek. Izvoz sadja bo postal v naši trgovski bilanci velika aktivna postavka.

NAŠ NOVI PARNIK »PRESTOLONA-SLEDNIK PETER«.

V soboto je prevzela Jadranska Plovdba, d. d. Sušak, v Newcastlu na Angleskem novozgrajeni parnik »Prestolonaslednik Peter«, kateri bo zopet doprinesel velik napredek za našo prometno službo na Jadranu.

Pri poskusni vožnji je dosegel parnik 16 milj, maksimalno pa 18 milj na uro. Pa tudi v navtičnem, ekonomskem in praktičnem oziru so bili doseženi najlepši rezultati. Pri gradnji se je posebno gledalo na to, da bo parnik udoben in da bo nudil tudi najbolj razvajanemu potniku ves komfort.

Opravljal bo službo na brzi progi Sušak—Kotor in bo došel na Sušak bržkone že okoli 22. t. m.

RUSKI LES V DONAVSKIH DEŽELAH.

Kakor javljajo iz Carigrada, je sklenila sovjetska vlada z ogrsko plovno družbo »Atlantihai Trust« pogodbo, po kateri mora ogrska družba staviti sovjetski vladi štiri parnike na razpolago. Ti štiri parniki so določeni za transport ruskega lesa po dolnji Donavi v evropske podonavske dežele. Novi množevni transporti ruskega lesa so bili pričakovani za sredino t. m.

ITALIJANSKI GLASOVI PROTI NELOJALNI KONKURENCI.

Glasilo milanskih trgovcev »Il Sole« je v zadnjem času že večkrat nastopilo proti trgovcem, ki uporabljajo reklamo v brezvestne namene, da premamijo naivnega konsumenta, da kupuje njih nesolidno blago. Taki trgovci škodujejo s tem i konsumentom i drugim trgovcem. Omenjeno glasilo zahteva, da naj se čimprej uvede tozadevna zakonska zaščita. Kakor vidimo, ni nelojalna konkurenca lasna samo naši državi, kjer imamo že topogledno zaščito, ampak tudi drugim državam in to bržkone v še večji meri.

KATASTROFALEN POLOŽAJ AVSTRIJSKE LESNE INDUSTRIJE.

Gospodarski obratovodje nižjeavstrijske lesne industrije so v razgovoru ugotovili, da so možnosti za prodajo lesa popolnoma brezupne. Večina lesnih obratov je morala zaprositi za odložitve davčnih obrokov. — Kmečki lesni producenti so izvedeli, da se avstrijski les v Franciji ne more več prodati, ker ga izriva dovoz iz severnih držav. Lesni producenti severnih držav so vsled ruskih dumping-cen primorani, pošlati si drugih trgov in pritiskajo tudi na francoski trg.

XXIV. nizozemski velesejem.

Od 10. do 19. marca t. l. se je vršil v Utrechtu XXIV. nizozemski velesejem, ki je kljub vladajoči gospodarski depresiji zelo dobro uspel. Udeležba razstavljalcev je bila zelo številna, da celo morali so 176 prijav odkloniti radi pomanjkanja prostora. Skupno je razstavilo 1349 razstavljalcev in sicer iz Nizozemske 951, Belgije 26, Čehoslovaške 1, Danske 1, Anglije 57, Finske 5, Francije 20, Italije 3, Avstrije 34, Nemčije 184, Švedske 6, Švice 30, Afrike 1 in Amerike 30.

Razstavljeni so bili predmeti 22 gospodarskih panog, med temi v največji meri stavbeni material in material za gradnjo cest. Zlasti inozemci so kazali poseben interes za te predmete.

Kolektivne razstave so imele Avstrija, Švica in Italija.

Tudi obisk je bil zelo velik, tako da se je od l. 1929. podvojil; znašal je čez 100.000 obiskovalcev. Prizadevanje, da bi obisk privatnikov omejili in trgovcev povečali, se je precej dobro obneslo.

Jesenski velesejem se bo letos vršil od 8. do 17. septembra.

če imate

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

staino v zalogi!

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 23. aprila t. l. ponudbe glede dobave orodja. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 23. aprila t. l. ponudbe glede dobave 90.000 kg portland-cementa, 500 kub. m gramoza in 500 kub. m peska. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 27. aprila t. l. ponudbe glede dobave 1 poltovornega avtomobila ter glede dobave električnega materiala. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 30. aprila t. l. ponudbe glede dobave 700 kg lanenega firneža in 2000 kg svinčenega minija ter glede dobave 1 električnega brusilnega stroja. — Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 2. maja t. l. ponudbe glede dobave parnih valjev. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 2. maja t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave 40.000 kg fižola, 30.000 kg riža, 20.000 kg testenin, 1200 kilogramov čaja, 5000 kg sladkorja, 30 tisoč kilogramov mašči in 10.000 porcij konzerv. — Dne 4. maja t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave 400 kg gostega olja, 800 kg redkega olja, 1700 kg strojnega olja in 25.000 kg bencina; pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave generatorja in transformatorja; pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu pa glede dobave železnega materiala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 30. aprila t. l. ponudbe glede dobave 85 komadov Prespan-papirja in 1000 m traku (Köperband), glede dobave delov za klosete ter glede dobave raznega usnjenega materiala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 24. aprila t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 15.600 kg črne čebule in 1650 kg olja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Prodaja raznega lesa se bo vršila dne 20. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne pri Glavni carinarnici v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Smotreni trgovci in industrijci čitajo vse dobavne razpise, ki jih redno prinaša naš list. Dobav potom javnih licitacij se more udeležiti vsak trgovec in vsak producent! Čitajte in ne opuščajte ugodnih poslovnih prilik, ki Vam jih nudijo udeležbe na javnih licitacijah!

Ljubljanska borza

Tečaj 17. aprila 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-825
Berlin 1 M	13-53	13-56
Bruselj 1 belga	—	7-908
Budimpešta 1 pengő	—	9-9206
Curih 100 fr.	—	1095-60
Dunaj 1 šiling	7-9828	8-0128
London 1 funt	275-91	276-71
Newyork 1 dolar	56-665	56-865
Pariz 100 fr.	221-41	223-41
Praga 100 kron	168-	168-80
Trst 100 lir	297-64	297-81

Razno

Eksport tobaka iz Bolgarije. Narodna banka Bolgarije je objavila statistiko o izvozu tobaka iz Bolgarije. Lani so ga eksportirali nad 22.300.000 kg v vrednosti 2349 milij. levov proti 18.878.000 kg in 2672 milijonom v letu 1929. Množina je bila lani večja, skupiček manjši, iz česar sledi, da je bila vrednost tobaka lani manjša kot l. 1929, in sicer 114 proti 138 levom. Med kupci bolgarskega tobaka je Nemčija na prvem mestu s 5.179.000 kg (l. 1929. 5.905.000); sledi ji Poljska s 3.524.000 kg (2.478.000). Na

prav izreden način je narasel izvoz v Francijo: od komaj 77.000 kg v l. 1929. na 2.570.000 kg v letu 1930. Izvoz v Češkoslovaško je narasel od 1.566.000 kg na 1.800.000 kg, docim je izvoz v Avstrijo padel od 2. milij. kg na 1.400.000 kilogramov.

Sovjetska Rusija šteje nekaj nad 161 milijonov prebivalcev, od katerih jih živi 111 milij. v ruski zvezni republiki. Država obsega 7 zveznih republik (ena od njih je zopet razdeljena v 3 avtonomne republike), dalje 15 avtonomnih republik, 32 popolnoma ali napol avtonomnih okrajev in 15 ozemelj (med njimi 10 narodnostnih ozemelj).

Nemška strojna industrija ne zaznamuje v marcu proti pričakovanju nobenega zboljšanja. Domača kupčija

je bila tudi še nadalje prav nezadostna, kupčija z inozemstvom je bila zelo rezervirana. Zaposlenost je znašala 43 odstotkov kapacitete.

Pogodba o nemških industrijskih dobavah za Rusijo je podpisana, tiče se kovinske, električne in strojne industrije ter gre za najmanj 300 milijonov mark. Druge industrijske panoge so izven te pogodbe.

Packard Motor Car Co. je imela lani 9'03 milij. dol. čistega dobička (leto prej 19'3) in izplačuje dividendo 0'6 dol. (1'28). Avtomobilov je prodala za 58 milij. dol.

Poljski industriji niso šli v Rusijo, pa so bili že na kolodvoru, pripravljeni za odhod. Ruski komisariat za inozemsko trgovino je namreč izdal okrožnico, ki spravlja potovanje

Poljakov v zvezo s katastrofalnim položajem poljske industrije, ki jo morejo rešiti le večja naročila Rusije.

Lesni kongres v Madridu se bo vrši od 20. do 30. maja. Natančnejše podatke daje Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

USA bodo omejile uvoz petrolejskih produktov iz Južne Amerike itd., kar se bo skoraj gotovo poznalo tudi na evropskih trgih, ker bodo skušale družbe, po omejitvi uvoza prizadete, raztegniti svoje delovanje drugam.

Državno trgovsko brodovje v Poljski bo vlada prodala zasebnim plovbnim podjetjem. Obstoji iz 15 ladij, med njimi 5 potniških. Državno brodovje je bilo namenjeno pospeševanju razvoja Gdynie, kar sedaj ni več potrebno.

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljše referenca
Tudi na obroke dobavi trdka

The Rex Co.
Ljubljana **Zagreb**
Gradišče 10 **Sajmište 56**
Telefon 2268

Ustanovljeno leta 1906.

Upravni in nadzorstveni svet ter ravnateljstvo jugoslovanske zavarovalne banke »Slavija« naznanjajo prežalostno vest, da je preminul njihov upravni svetnik, gospod

DR. ALOJZIJ KOKALJ
odvetnik.

Pogreb bo v soboto, dne 18. t. m., ob 3. uri popoldne od doma žalosti, Marmontova ul. št. 14, na pokopališče k Sv. Križu. Požrtvovalnemu in vzornemu sodelavcu ohrani zavod trajen časten spomin!

V Ljubljani, dne 16. aprila 1931.

SPEDICIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Mestno trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Prporočamo Vam

PUCH-KOLESA

ki so vedno priznane odlične! Dobe se po solidni ceni, tudi na obroke, le pri trdki

IGN. VOK **LJUBLJANA**
: KRANJ : NOVO MESTO

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

GUSTAV PUC

d. z. o. z.

LJUBLJANA, TRZAŠKA CESTA 9

nasproti tobačne tovarne

Stavbno, Galanterijsko **kleparstvo**

Napeljava strelododov po naj-novejšem sistemu

Jamstvo za solidno izvršitev

Oblastno koncesionirana in-

štalacija vodovodov

Oddelek za strokovnjaško iz-

vršitev in popravo vseh vrst

auto-blatnikov in hladilnikov

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za

inseriranje!

Račune, memorandume, cenike, naročilnice v blokih s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercialne tiskovine dobavljajo hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

Telef. 2552. Za večja naročila zahtevajte prozračne!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;

Interurban: 2706, 2806. - Peterson international Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu. in inozemstvo, sifedepoziti i. t. d.